

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Karla Kosteckého a soudkyň Mgr. Lucie Trejbalové a Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. v právní věci žalobce **O.s.S.G., xx**, se sídlem H. xx, Praha x, právně zastoupeného Mgr. Stanislavem Hykyšem, advokátem se sídlem AK Zelená 267, Pardubice, proti žalovanému **Městskému úřadu Jablonec nad Nisou**, se sídlem Mírové náměstí 3100/19, Jablonec nad Nisou, **o námitkách proti rozpuštění shromáždění pořádaného žalobcem dne 17. 12. 2010 před Gymnáziem, Dr. Randy 4096/13, Jablonec nad Nisou,**

t a k t o :

- I. Shromáždění pořádané O.s.S.G dne 17. 12. 2010 před G., Dr. R. xx, JnN, bylo rozpuštěno v souladu se zákonem.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanými námitkami domáhal toho, aby bylo vysloveno, že žalovaný nezákonně rozpustil shromáždění pořádané žalobcem jako svolavatelem dne 17. 12. 2010 před G. Dr. R. xx, JnN. Žalobce namítal, že postup žalovaného, který rozpustil řádně ohlášené shromáždění byl nezákonný a protiústavní. Žalobce zdůraznil, že shromáždění ohlásil, a to včetně použití vysvětlujících informačních panelů. Žalovaný vzal konání tohoto shromáždění na vědomí a neměl námitek ani proti použití informačních panelů. Informační panely tak byly dle názoru žalobce použity nejen v rámci řádně ohlášeného shromáždění, ale jejich použití bylo i výslovně ohlášeno. Použití těchto panelů proto nemohlo opravňovat žalovaného, aby shromáždění dne 17. 12. 2010 rozpustil a zmařil tak jeho účel. Žalobce zdůraznil, že ohlášené použití informačních panelů považoval za výkon ústavně zaručeného práva shromažďovacího a práva petičního. Žalovaný také namítal, že shromáždění bylo rozpuštěno aniž by žalobci bylo vydáno písemné potvrzení nebo s ním byl sepsán záznam.

K podaným námitkám se písemně vyjádřil žalovaný, který uvedl, že důvodem k rozpuštění uvedeného shromáždění byla skutečnost, že průběh shromáždění byl užitím

informačních panelů odchýlen od oznámeného účelu natolik, že byly dány důvody pro jeho zákaz podle ust. § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 84/1999 Sb. o právu shromažďovacím (dále jen „shromažďovací zákon“), neboť bylo na místě shromáždění shledáno, že užití informačních panelů bylo v daném čase a místě možno označit za hrubou neslušnost, neboť nezletilým žákům gymnázia nebyla dána možnost opustit budovu gymnázia, aniž by byly s drastickými fotografiemi zobrazenými na těchto informačních panelech vizuálně konfrontováni, a organizátoři nevyužili možnost pokračovat ve shromáždění méně konfrontačním stylem. K námitce, že o rozpuštění shromáždění žalobci nebylo vydáno písemné rozhodnutí a ani s ním nebyl sepsán záznam, žalovaný uvedl, že pro případ, že je shromáždění rozpuštěno přímo v místě a čase jeho konání, nepožaduje shromažďovací zákon písemnou formu, stačí ústní sdělení oprávněné osoby. Vzhledem k těmto skutečnostem žalovaný navrhl žalobu v celém jejím rozsahu zamítnout.

Dle § 13 shromažďovacího zákona může proti rozpuštění shromáždění svolavatel nebo účastník shromáždění do 15 dnů podat námitky u soudu. Soud rozhodne, zda shromáždění bylo nebo nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Pro řízení se jinak přiměřeně použijí ustanovení soudního řádu správního. V projednávaném případě byly námitky podány svolavatelem v zákonné lhůtě.

Ze správního spisu, který si soud od žalovaného vyžádal, vyplývají následující pro věc rozhodné skutečnosti.

Dne 6. 12. 2010 bylo řádně oznámeno konání shromáždění jehož svolavatelem bylo O.s. S. G., osobou zmocněnou jednat v této věci jménem svolavatele byl pan Jan Vrána. Jako účel shromáždění byla uvedena demonstrace za zastavení umělých potratů, bylo konstatováno, že během demonstrace bude probíhat petiční akce, jejíž nedílnou součástí budou vysvětlující informační panely. Jako místo konání shromáždění bylo označeno veřejné prostranství u škol, a to 16. 12. 2010 u SUPŠ a VOŠ H.nxx, JnN 17. 12. 2010 u G., Dr. R. xx, JnN, a bylo uvedeno, že shromáždění bude probíhat od 11 do 17 hodin.

Z elektronické zprávy zaslané zástupcem žalovaného JUDr. P.K. zástupci svolavatele shromáždění panu J. V. bylo zjištěno, že zástupce žalovaného přijal oznámení o konání předmětného shromáždění a svolavateli oznámil, že obě uvedené jím pořádané akce může považovat za řádně nahlášené dle příslušných ustanovení zákona o právu shromažďovacím.

Z úředního záznamu o rozpuštění shromáždění sepsaného JUDr. P.K., ředitelem správního odboru žalovaného, bylo zjištěno, že v pátek dne 17. 12. 2010 ve 14:10 hod. bylo dle § 12 odst. 5 shromažďovacího zákona rozpuštěno shromáždění Občanského sdružení S. G. konaného na veřejném prostranství před budovou G. a sportovního gymnázia Dr. Randy. K okolnostem rozpuštění shromáždění zástupce žalovaného uvedl, onoho dne zhruba ve 13:00 hodin byl stálou službou městské policie telefonicky informován o výhradách ředitele gymnázia k průběhu protipotratových aktivit ze strany svolavatele shromáždění, spočívajících v billboardovém velkoplošném zveřejňování drastických fotografií před východem z budovy gymnázia. V návaznosti na toto zjištění zástupce žalovaného kontaktoval ředitele gymnázia RNDr. T. H., který sdělil, že víceleté gymnázium navštěvují studenti ve věku již od 11 let a že považuje tento způsob prezentace za nevhodný a nežádoucí. Zástupce žalovaného následně telefonicky požádal službu konajícího strážníka Městské policie Jablonec nad Nisou pana B.

N. a jeho prostřednictvím také přítomného příslušníka Policie České republiky pana M. S., aby se pokusili situaci řešit dohodou s organizátorem akce. Z následného telefonátu s ředitelem gymnázia zástupce žalovaného zjistil, že nežádoucí stav trvá, a proto se zástupce žalovaného na místo shromáždění zhruba ve 13:45 hodin dostavil osobně. Po seznámení se situací na místě, osobním vzhlednutím prezentovaných obrazových materiálů i rozpačitých negativních reakcích nejmladších frekventantů školy, opakovaně požádal svolavatele akce, pana J.V., zda by nemohl velkoplošné fotografie odstranit a v podpisové akci pokračovat bez jejich umístění. Svolavatel na tuto prosbu reagoval tak, že bez těchto snímků nemá akce smysl. Zástupce žalovaného svolavatele upozornil, že nebudou-li velkoplošné fotografie z prostoru bezprostředně před východem z budovy školy ve lhůtě 10 minut odstraněny, bude nucen shromáždění z důvodů dopouštění se hrubé neslušnosti ukončit, rozpustit.

Úřední záznam Městské policie Jablonec nad Nisou sepsaný strážníky B. N. a L. B. potvrzuje skutkový stav, tak jak byl popsán zástupcem žalovaného v úředním záznamu o rozpuštění shromáždění.

Z fotodokumentace obsažené ve správním spise je zřejmé, že velkoplošné plakáty byly umístěny před vchodem do budovy G., Dr. R. xx, JnN a že na těchto plakátech byly naturalisticky vyobrazeny lidské plody, nebo části lidských embryí, přičemž umělé ukončení těhotenství bylo srovnáváno s genocidou ve R., v bývalé Jugoslávii, s domácím násilím i s praktikami národního socialismu.

Ústní jednání před soudem proběhlo dne 29. 9. 2011 bez účasti žalobce, neboť právní zástupce žalobce se dne 26. 9. 2011 z nařízeného ústního jednání řádně omluvil a výslovně souhlasil s tím, aby bylo rozhodnuto bez jeho účasti.

Při tomto ústním jednání žalovaný uvedl, že v době ohlášení shromáždění nebyly dány důvody pro jeho zákaz, neboť informační panely nebyly v ohlášení specifikovány a žalovaný presumoval, že se bude jednat o naučné materiály, které případným zájemcům vysvětlí účel petice. Ke skutkovému stavu žalovaný uvedl, že na pozemcích ve správě G., JnN byly dne 17. 12. 2011 umístěny informační panely o velikosti billboardů, na kterých byly lidské plody vyjmuté při potratu z lůna žen a byly postaveny na roveň masovým hrobům, které po hromadných popravách budovaly totalitní režimy 20. století. Organizátoři shromáždění vytvořili z informačních panelů koridor, kterým nebylo možno projít bez shlédnutí obsahu informačních panelů. Žalovaný zdůraznil, že pozemky tvoří východ ze školského zařízení a každý student po nich musí projít cestou do i ze školy, popř. při cestě na exkurzi, výlet a nebo vyučování mimo hlavní budovu školy. Žalovaný zdůraznil, že se pokusil o smírné řešení, když žalobci navrhl, aby shromáždění pokračovalo buď bez informačních panelů, anebo s panely, ale postavenými tak, že dotčená osoba bude muset aktivně přistoupit, aby si mohla prohlédnout jejich obsah. Zástupci svolavatele nesouhlasili ani s jednou variantou modifikace formy jejich demonstrace a proto správní orgán přistoupil k rozpuštění shromáždění. Zástupce žalovaného shromáždění rozpustil po výzvě, aby svolavatel učinil takové kroky, aby shromáždění neporušovalo platné právo, nebo popř. učinil kroky k jeho ukončení. Žalovaný zopakoval, že účel shromáždění se podstatně odchýlil od oznámeného a zdůraznil, že vystavením panelů, které vyobrazovaly nikoliv objektivním a vhodným způsobem mrtvé plody vyjmuté z lůna žen po potratu, před zraky studentů víceletého gymnázia, ohrozil zdraví, psychický a morální vývoj dětí.

Z písemného vyjádření RNDr. T.H., ředitele gymnázia v ulici Dr. R. v JnN ze dne 18. 1. 2011 a z jeho svědecké výpovědi při ústním jednání před soudem dne 29. 9. 2011 bylo zjištěno, že dne 17. 12. 2010 přijela před školu dodávka, ze které zástupce svolavatele shromáždění pan J.V. spolu se svým spolupracovníkem vyndali billboardy, které umístili po obou stranách chodníku, který vede od hlavního vchodu školy. Svědek nabyl dojmu, že billboardy byly záměrně postaveny tak, aby se jim nikdo nemohl pohledem vyhnout. Jiná cesta, která by vedla od hlavního vchodu mimo cestu, podél které byly postaveny billboardy, není. Svědek uvedl, že osobně jednal se zástupcem svolavatele a žádal ho, aby přizpůsobil formu agitace věku dětí. G. navštěvují děti od jedenácti let věku a navíc od 15 hodin gymnázium pronajímá školní tělocvičnu sportovním klubům, které navštěvují děti zhruba od pěti let, a i ty by musely zmíněné plakáty vidět. Zástupce svolavatele to však odmítl s tím, že bez výše uvedených billboardů akce nemá smysl, protože cílem je šokovat. Svědek uvedl, že následně zavolal městskou policii a obrátil se i na zástupce žalovaného. Poté co se zástupce žalovaného dostavil na místo a seznámil se se situací, vyzval organizátory, aby zajistili takový průběh shromáždění, který by odpovídal věku dětí a jejich schopnosti se svobodně rozhodnout, zda zmíněné výjevy chtějí nebo nechtějí vidět. Pan Vrána zástupci žalovaného za přítomnosti svědka sdělil, že burcující plakáty jsou základním pilířem kampaně a že je sejmut nehodlá. Poté zástupce žalovaného shromáždění oficiálně rozpustil.

Při hodnocení důvodnosti námitek žalobce proti rozpuštění shromáždění vycházel zdejší soud zejména z:

čl. 19 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), podle kterého je právo pokojně se shromažďovat zaručeno. Toto právo lze omezit zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo pro bezpečnost státu. Shromáždění však nesmí být podmíněno povolením orgánu veřejné správy;

čl. 11 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podle kterého má každý právo na svobodu pokojného shromažďování. Na výkon tohoto práva nemohou být uvalena žádná omezení kromě těch, která stanoví zákon a jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných;

§ 10 odst. 1 shromažďovacího zákona, podle kterého úřad, jemuž bylo shromáždění oznámeno, ho zakáže, jestliže by oznámený účel shromáždění směřoval k výzvě a) popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů; b) dopouštět se násilí nebo hrubé neslušnosti; c) jinak porušovat ústavu a zákony;

§ 12 odst. 1 shromažďovacího zákona, podle kterého jestliže se shromáždění koná, ačkoliv bylo zakázáno, zástupce úřadu vyzve svolavatele, aby shromáždění neprodleně ukončil. Pokud svolavatel učiní účinná opatření, aby se účastníci pokojně rozešli, sdělí zástupce úřadu účastníkům, že shromáždění je rozpuštěno a vyzve je, aby se pokojně rozešli. Sdělení musí obsahovat důvody k rozpuštění a upozornění na následky

neuposlechnutí této výzvy a musí být učiněno takovým způsobem, aby bylo účastníkům srozumitelné a aby se s ním všichni účastníci shromáždění mohli seznámit;

§ 12 odst. 5 shromažďovacího zákona, podle kterého shromáždění, které bylo oznámeno a nebylo zakázáno, může být způsobem uvedeným v odstavci 1 rozpuštěno, jestliže se podstatně odchýlilo od oznámeného účelu takovým způsobem, že v průběhu shromáždění nastaly okolnosti, které by odůvodnily jeho zákaz podle § 10 odst. 1 nebo nebyly splněny povinnosti účastníků shromáždění podle § 7 odst. 3 a 4 Zákona.

Z těchto ustanovení je zřejmé, že omezení shromažďovacího práva může být pouze výjimečné, a pouze v nezbytném rozsahu chránícím zájmy vyjádřené především, nikoliv však pouze, v § 10 shromažďovacího zákona. Nelze opomenout, že právní normy, jimiž se musí každý soud při svém rozhodování řídit a které musí respektovat, nejsou představovány pouze normami zákonné povahy, ale např. i normami ústavního či mezinárodního práva a základními právními principy. Soud proto musel na druhé straně vážit rovněž záruky, kterých požívá ochrana dětí a mladistvých, a to jak v předpisech ústavního pořádku, tak v různých mezinárodněprávních instrumentech, k nimž Česká republika přistoupila. Podle čl. 32 odst. 1 věty druhé Listiny je zaručena zvláštní ochrana dětí a mladistvých. Článek 24 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie (303/2007 Úř. Věst. C) stanoví, že děti mají právo na ochranu a péči nezbytnou pro jejich blaho. Totéž vyplývá i z Úmluvy o právech dítěte (č. 104/1991 Sb.). I práva dětí, přes relativní míru konkrétnosti, resp. vyšší míru obecnosti ve srovnání se zcela konkrétním shromažďovacím právem v daném řízení, jsou tedy nepochybně hodna ochrany. Řízení o zákazu shromáždění je navíc řízením *sui generis*, v jehož rámci (stejně jako v následné soudní kontrole správní) mají případné dotčené osoby jen velmi omezené možnosti účinně namítat ohrožení svých práv. Pokud jde, jako v projednávaném případě, o právo dětí na zvláštní ochranu a výkon shromažďovacího práva, jde dle přesvědčení zdejšího soudu o situaci, kdy svým významem, obsahem a stupněm právní ochrany se jedná o kolizi právních zájmů na stejné úrovni. Žádný z nich nepožívá práva přednosti.

Při střetu garantovaných práv a svobod je pak věcí soudu, aby zvážil význam proti sobě stojících zájmů na principu proporcionality. Správní orgán odůvodnil rozpuštění shromáždění tím, že použití informačních panelů bylo v daném čase a místě možno označit za hrubou neslušnost, neboť nezletilým žákům gymnázia nebyla dána možnost opustit budovu gymnázia, aniž by byly vizuálně konfrontováni s drastickými fotografiemi zobrazenými na těchto informačních panelech, a organizátoři nevyužili možnost pokračovat ve shromáždění méně konfrontačním stylem. Správní orgán zdůraznil, že organizátoři shromáždění vytvořili před vchodem do školy koridor z informačních panelů o velikosti billboardů, na kterých byly vyobrazeny lidské plody vyjmuté při potratu z lůna ženy, a umělé ukončení těhotenství bylo postaveno na roveň masovým hrobům, které po hromadných popravách budovaly totalitní režimy 20. století. Zdejší soud si je vědom toho, že moderní demokracie musí být připravena i ke konfrontaci s menšinovými názory, přesto však považuje billboardovou kampaň, kterou zvolil žalobce pro prezentaci svých názorů záměrně tak, aby s ní musely být konfrontovány děti (gymnázium navštěvují děti od jedenácti let a, jak vyplynulo z vyjádření ředitele školy, školní tělocvičnu od 15 hodin i děti výrazně mladší), za nepřiměřený zásah do práv třetích osob chráněných ústavním pořádkem i mezinárodním právem. V takovém případě může dle názoru zdejšího soudu shromažďovací právo jen obtížně převážet. Ačkoli hodnocení

toho, co lze rozumět pod pojmem „hrubá neslušnost“ musí být do určité míry subjektivní, zdejší soud souhlasí se závěrem žalovaného, že naturalistická vyobrazení, se kterými byly v daném případě děti bezprostředně konfrontovány, byla způsobilá poškodit jejich fyzický, psychický či morální vývoj. Děti výrazně vnímají obrazový projev a mnohé věci mohou ukládat do podvědomí mimoděk jako podprahovou informaci. Způsob kampaně byl zcela nepřiměřený věku nejmladších studentů, u kterých mohlo jít o první konfrontaci s danou problematikou. Dle názoru krajského soudu tak došlo k porušení práva dětí na zvláštní ochranu zakotveného, jak bylo uvedeno výše, v normách ústavního i mezinárodního práva. Žalovaný proto postupoval v souladu se zákonem, pokud takové shromáždění rozpustil.

Je třeba zdůraznit, že žalobci nebylo ze strany žalovaného primárně bráněno ani ve shromáždění, ani v prezentaci jeho názorů. Jak vyplývá z elektronické korespondence mezi žalobcem a žalovaným, shromáždění bylo řádně povoleno, stejně jako bylo povoleno i použití informačních panelů. Použití informačních panelů bylo dáváno do souvislosti s petiční akcí, která měla být součástí shromáždění a žalovaný nemohl předvídat ani agresivitu sporných zobrazení, ani způsob, jakým budou ze strany pořadatelů použity. Jak také vyplynulo z obsahu správního spisu a provedeného dokazování, žalovaný k rozpuštění shromáždění přistoupil až poté, co bylo ze strany žalobce odmítnuto pokračovat ve shromáždění bez použití sporných panelů, méně konfrontačním způsobem. Ze strany žalovaného se tedy jednalo o řešení krajní, když žalobce jiné návrhy řešení, které by umožnily ve shromáždění pokračovat, neakceptoval.

Krajský soud se dále zabýval další námitkou žalobce a přezkoumal, zda předmětné shromáždění bylo rozpuštěno v souladu s formálními požadavky danými shromažďovacím zákonem. Z úředního záznamu o rozpuštění shromáždění sepsaného JUDr. P. K. – ř. správního odboru žalovaného i z vyjádření svědka – ředitele školy vyplývá, že žalovaný přistoupil k rozpuštění shromáždění poté, co svolavatele vyzval k odstranění velkoplošných plakátů, v jejichž použití spatřoval závadnost shromáždění, a počkal, zda učiní potřebné kroky. Ustanovení § 12 odst. 1 shromažďovacího zákona předvídá dvě různé cesty vedoucí k zakončení závadného shromáždění. První fází je ukončení, které se na popud zástupce úřadu koná v režii svolavatele, ve druhé fázi pak může dojít k rozpuštění, při kterém již dochází k přímé výzvě zástupce úřadu. Vzhledem k tomu, že zástupce svolavatele potřebné kroky neučinil, přistoupil zástupce žalovaného k přímé výzvě. Pokud se žalobce v žalobě dovolává toho, že mu nebylo o rozpuštění o shromáždění vydáno písemné rozhodnutí, ani s ním nebyl sepsán záznam, je třeba konstatovat, že zákon o právu shromažďovacím pro případ, že je shromáždění rozpuštěno přímo v místě a čase jeho konání, nepožaduje písemnou formu, postačí ústní sdělení oprávněné osoby. Toto sdělení bylo oprávněnou osobou řádně učiněno. Jako důvod rozpuštění shromáždění bylo uvedeno, že průběh shromáždění byl užitím informačních panelů odchýlen od oznámeného účelu natolik, že byly dány důvody pro jeho zákaz, neboť bylo na místě shromáždění shledáno, že užití informačních panelů bylo v daném čase a místě možno označit za hrubou neslušnost, neboť nezletilým žákům gymnázia nebyla dána možnost opustit budovu gymnázia, aniž by byly s drastickými fotografiemi zobrazenými na těchto informačních panelech vizuálně konfrontováni, a organizátoři nevyužili možnost pokračovat ve shromáždění méně konfrontačním stylem. Lze rovněž dospět k závěru, že toto sdělení muselo být účastníkům srozumitelné, protože účastníci shromáždění výzvy uposlechli.

Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem považuje zdejší soud námitky žalobce za nedůvodné a konstatuje, že shromáždění pořádané Občanským sdružením Stop genocidě dne 17. 12. 2010 před Gymnáziem, Dr. Randy 4096/13, Jablonec nad Nisou bylo rozpuštěno v souladu se zákonem.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s.ř.s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný, náhradu nákladů nežádal. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě 2 týdnů po doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím **soudu podepsaného**.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel dle § 105 odst. 2 s.ř.s. zastoupen **advokátem**.

Kasační stížnost lze podat pouze **z důvodů** uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s., dle § 106 odst. 1 s.ř.s. musí kasační stížnost **obsahovat** kromě obecných náležitostí označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno.

V Liberci dne 29. září 2011

Mgr. Karel Kostecký, v.r.
předseda senátu